

9. ΒΙΒΛΙΑ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

09.01 Ο μαγικός κόσμος των βιβλίων

Πληροφορίες για το κείμενο

Δύο αδέρφια αγαπούν πολύ τα βιβλία, γιατί τους ταξιδεύουν σε άλλους πολιτισμούς. Γνωρίζουν ξακουστούς ήρωες και βασιλιάδες και παρασύρονται πολύ από αυτά που διαβάζουν. Όταν οι γονείς τους τούς λένε να κλείσουν επιτέλους το φως και να κοιμηθούν, εκείνα απαντούν ότι το φως της γνώσης δε σβήνει ποτέ.

Ασύνδετο και Πολυσύνδετο Σχήμα

Όταν ενώνουμε προτάσεις τη μία μετά την άλλη, χωρίς να χρησιμοποιούμε σύνδεσμο αλλά μόνο κόμμα, λέμε ότι έχουμε **ασύνδετο σχήμα**.

π.χ. Σηκώθηκε, πλύθηκε, ντύθηκε, έφαγε στα όρθια και βγήκε στον δρόμο.

(Παρ' ότι το παραπάνω σχήμα έχει "και" στο τέλος του, παραμένει ασύνδετο)

Όταν ενώνουμε προτάσεις στη σειρά με τον συμπλεκτικό σύνδεσμο *και*, λέμε ότι έχουμε **πολυσύνδετο σχήμα**.

π.χ. Τα παιδιά του Ε2 *και* διαβάζουν *και* γράφουν *και* τραγουδούν *και* παίζουν όλα μαζί.

Ονοματικές - Ρηματικές φράσεις

Ονοματικές λέγονται οι φράσεις στις οποίες υπάρχουν μόνο ονόματα (ουσιαστικά, επίθετα) και καθόλου ρήματα.

Χρησιμοποιούνται συνήθως ως τίτλοι βιβλίων, άρθρων, ταινιών κ.λ.π. Η ασάφεια σχετικά με το περιεχόμενό τους κεντρίζει το ενδιαφέρον των αναγνωστών.

Ρηματικές λέγονται οι φράσεις που περιέχουν και ρήμα.

ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ

Ονοματική φράση σε ρηματική :

Μετατρέπουμε το ουσιαστικό που είναι σε πτώση Ονομαστική στο αντίστοιχο ρήμα και κάνουμε όλες τις άλλες απαραίτητες αλλαγές.

π.χ. Πτώση της τιμής της βενζίνης → Πέφτει η τιμή της βενζίνης

Κατανόηση του μαθήματος → Κατανοώ το μάθημα.

Ρηματική φράση σε ονοματική :

Το ρήμα το μετατρέπουμε σε ουσιαστικό σε πτώση Ονομαστική, ενώ το υποκείμενο του ρήματος το γράφουμε σε πτώση Γενική.

Το νερό ρέει → Η ροή του νερού.

Ο αγώνας άρχισε → Αρχή (ή έναρξη) του αγώνα.

Απλές και σύνθετες προθέσεις - Προθετική φράση

Προθέσεις λέγονται οι μικρές άκλιτες λέξεις που μαζί με μια ονοματική φράση δηλώνουν τόπο, χρόνο, τρόπο, προέλευση κ.ά.

Οι προθέσεις είναι :

αντί, από, για, δίχως, εναντίον, εξαιτίας, έως, ίσαμε, κατά, λόγω, με, μετά, μεταξύ, μέχρι, παρά, πριν, προς, σαν, σε, χωρίς, ως.

Κάποιες φορές μπορεί να χρησιμοποιήσουμε προθέσεις από την αρχαία ελληνική γλώσσα, αυτές τις λέμε **λόγιες προθέσεις** : **δια, εκ, επί, εν, περί, προ, υπέρ, υπό, ανά.**

Όταν συνδυάζουμε επίρρημα με πρόθεση (π.χ. ύστερα από...) ή πρόθεση με πρόθεση (π.χ. αντί για...), τότε λέμε ότι έχουμε **σύνθετη πρόθεση**.

Όπως είπαμε και στην αρχή, οι προθέσεις μπαίνουν πριν από ονοματικές φράσεις και τότε η φράση λέγεται **προθετική (ονοματική) φράση**.

Επιρρηματικές φράσεις

Επιρρηματικές λέγονται οι φράσεις που δημιουργούνται από ένα ή δύο επιρρήματα.

Τα Σαΐνια 2022 / 2023

Οι επιρρηματικές φράσεις προσδιορίζουν :

Ρήματα : Δουλέψαμε πολύ σήμερα.

Επίθετα : Εντελώς άδεια.

Ουσιαστικά : Πάνω όροφος.

Αριθμητικά : Περίπου είκοσι.

Ολόκληρες προτάσεις : Ευτυχώς, επιστρέψατε.